

meLi sucRe

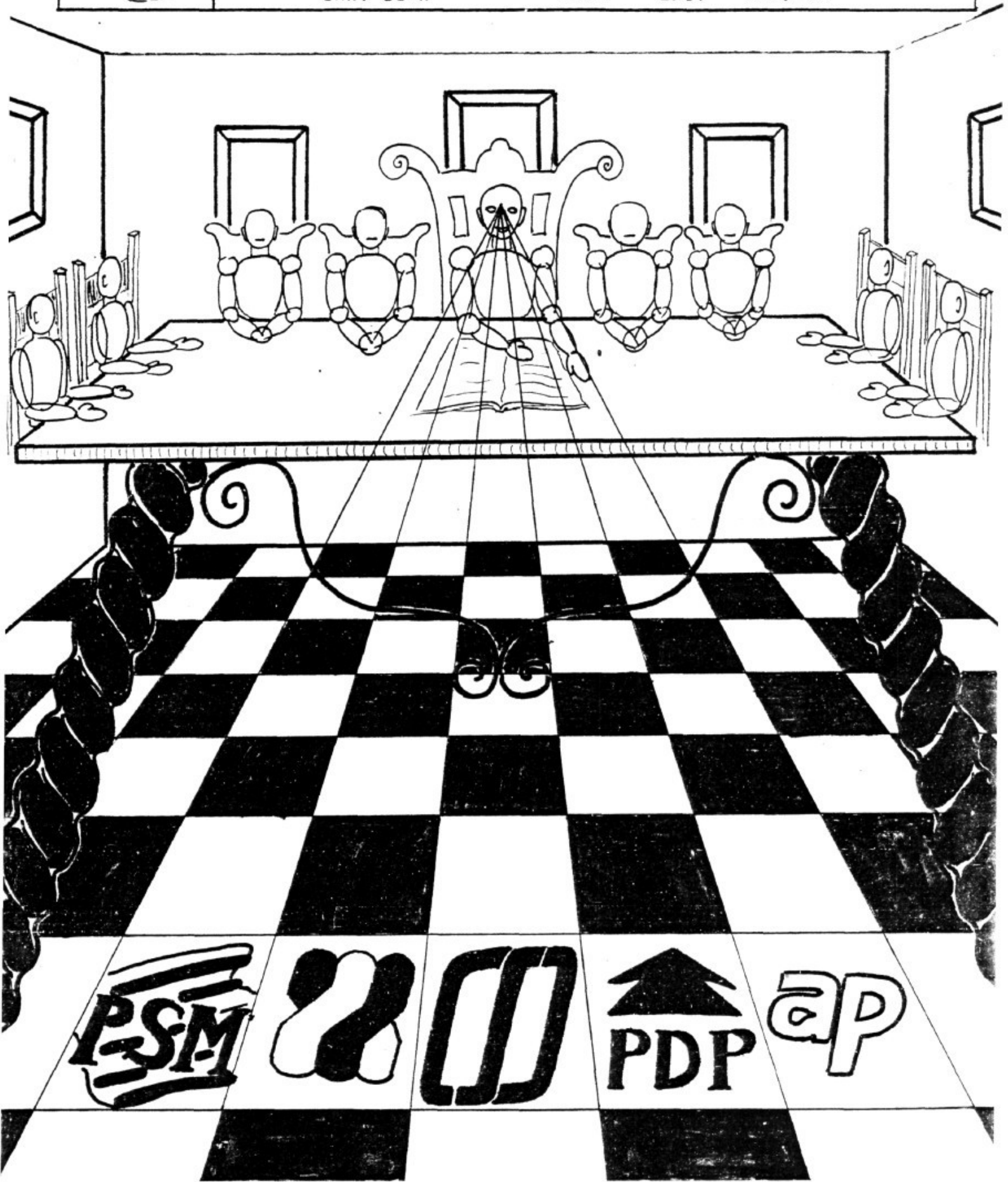

SANT JOAN

MAIG

1987

NUM. 83

MEL i SUCRE - 83, Maig de 1.987.

Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

CUBERTA.- Visió de La Sala amb el futur ajuntament.

CONTRACUBERTA.- Les urnes.

LOCAL SOCIAL .- Casa de Cultura, carrer "Jose Antonio", nº 13.

Tothom que vulgui col.laborar que faci de veure algú de l'equip de treball, i que li entregui els originals abans del dia 20 del mes en curs.

Tirada actual - 300 exemplars.

Imprimeix - Fot. Bohigas

Dipòsit Legal - 49.1.983

NOTA .- S'adverteix als possibles lectors de **Mel i Sucre**, que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

GIRANT FULLA HI TROBAREU:

- *Notícies locals*, del que succeix al poble, fins a l'hora de tancar el número, per l'OCB.

- *Ajuntament*, resums de les Sessions Extraordinàries de 06-05-87, 12-05-87, i 30-05-87, per Joan Sastre Joan.

- *Perruqueria M.M.S. 1.936*, glosat-elogi de 50 anys de feina de perruqueria, per Bàrbara Matas Sastre.

- *Guia de discurs polític*, per poder fer un bon sermó per entretenir un parell d'hores el personal i no dir absolutament res, extret del llibre *Mecanismes de Poder*, d'Antoni Artigues.

- *Bestiaris*, resum dels temes generals tractats pels 50 bestiaris, i índex, per Joan Morey Company.

- *Cova de Sa Campana*, breu descripció d'aquest foradot que s'enfonya per dins la Serra de Tramuntana, i esquema aproximat, per Joan Morey Company i Josep Bauzà i Bonet.

- *Una placa per a la Història*, comentaris històrics sobre la placa de la Casa de Cultura, per Arnau Company Mates i Mateu Sastre Joan.

- *Els quatre primers*, petita fitxa informativa dels numeros 1, 2, 3 i 4 de cada llista per l'ajuntament de la vila, informe O.C.B.

- *L'agricultura familiar del futur: experimentalment és hora de programar un canvi*, article extret de *Mallorca Pàgessa* n.23, per Josep Estelrich Mieres.

Notícies Locals

- El primer diumenge de maig varen ser molts els santjoaners que visitaren la fira de Sineu, una de les més tradicionals de les fires pageses, i la de més anomenada de l'illa. Els que hi anàrem varem poder admirar les darreres novetats en quan a maquinària agrícola i bestiar. Entre els expositors cal destacar la presència dels santjoaners Jaume Bonet promocionant la seva empresa de *Suministres Agrícoles*, el ferrer Batxà exposant les eines que fabrica a la seva ferreria, els mecànics fidevers amb el seu catàleg de tractors de segona mà de tota mida, i en Mateu "Tronca" que feia propaganda de *Comercial Artà*. També posaren parada diversos planteristes i hortolans de la vila; tots ells varen tenir molta de pressa i molta clientela.

- El diari *El Día* de dia 10 de maig publicà a pàgines centrals un reportatge sobre Consolació de Sant Joan amb 4 fotografies en color referents al *Quart Diumenge* d'enguany; s'hi pogueren identificar coneguts personatges del nostre poble.

- Diumenge dia 10 a vespre varen posar una pancarta a la plaza del *Centro* que deia "PROU DE CACIQUISMES, perquè frissau?, que amagau?". Mel i Sucre ha posat els equips informatius en marxa, i ha pogut saber que la llegenda de la pancarta es referia a la decisió del grup del govern de l'Ajuntament de reformar la plaça del *Centro* segons un projecte no aprovat per majoria (per més informació, veure el resum del Ple Ordinari de 06-05-87, a aquest mateix Mel i Sucre).

- Pareix ser que hi va haver gent que quan va veure la pancarta el dilluns dematí va entendre *Prou de Catequistes*, i això va crear una malafí de malentesos, que va dur una feinada aclarir. És que ben pensat, els dilluns dematí la gent no hauria de sortir de casa fins en haver acabada la son.

- Se diu pel poble que hi ha gent que ha anat al Cementiri a fer destrossa. No s'ha arribat a aclarir la qüestió, però, com ha passat moltes vegades n'hi ha hagut que s'han encarregat d'inculpar un grup de gent (preferentment joves), que no tenen res a veure amb la qüestió. Sembla mentida, però desgraciadament torna succeir que *la maledicència* es va apoderant de l'opinió pública. Un poble petit està ple d'enveges, rencors, odis, ...

- Les entitats esportives-culturals que disposen de local a la Casa de Cultura inaugurada el dia del *Quart Diumenge* ja el poden

emplear, però just hi poden anar segons quines hores, i abans han d'anar a demanar la clau de la porta principal.

- El segon diumenge de maig un grup d'al.lots de la vila realitzaren la seva *Primera Comunió*. Missa solemne a les 11h.30m.; va sonar l'orgue i cantaren el *To Pascal*. Després hi va haver dinars per llarg a molts indrets del poble.

- De la marxa que anam, en tornar fer el cens de població a la vila en lloc dels 1.800 habitants només en sortiran 1.500. A lo vist, el darrer pic se va censar gent que ja estava censada a una altra banda, i ara han rebut un comunicat diguent que s'havien de donar de baixa del nostre poble.

- Al carrer de Petra, allà on comença la claveguera, l'acera fa una espècie de pontet, i com que vengui bé passar-ne per damunt quan hi circula a l'indret un camió o tractor, resulta que esbucca aquest pontet. Idò bé, almenys s'espenya 3 ò 4 vegades cada any. S'hauria de cercar una sol.lució duradera per evitar aquests sistemàtics desperfectes.

- L'equip cadete i juvenil femení de voleibol han quedat classificat tercers de la fase nacional intersectors.

- Dimecres dia 15 de maig tingué lloc al Teatre Municipal de Manacor la presentació del llibret "*L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca (1.978/87)*" on figura un estracte de les 43 revistes que pel gener de 1.987 formaven part de l'Associació i de les 14 que ja no se publiquen, però que al seu moment també hi formàven part.

De l'acte cal destacar la disertació que feu Mn. Joan Bauzá del fenomen social mallorquí "Premsa Forana". Entre altres coses comparà els periodistes de revistes locals a petits "Davids" que han sorgit com a contraposició als "Goliats" de les super-agències de informació mundial. Els grans periòdics acaparan la massa, les revistes locals compleixen millor la missió de comunicació.. Aquestes no són una miniatura d'un gran diari, i si copfen els mètodes i procediments dels grans periòdics els sistema els absorbirà. Cal ésser originals i creatius... Acabà dient que la Premsa Forana és com un lleó adormit.

Més tard hi hagué un bon sopar amb Don Jeroni al port de Manacor, que com a President del Consell Insular de Mallorca donà les gràcies a l'Associació i alabà al Consell per haver patrocinat l'edició del llibret.

- El Mel i Sucre del mes de març anunciava que a la carretera de Montuiri a Sant Joan s'havien posat indicadors que avisaven "ATECION, Adelantamientos peligrosos". El del mes d'abril anunciava que un d'aquests indicadors havia estat visitat per un *escamot llingüístic*, que va tapar amb pintura blanca les paraules catellanes. Idò bé, la història encara no acaba aquí: A principis de maig, uns quants metres abans de cada un d'aquests indicadors hi ha aparegut un altre indicador igual als inicials, però normalitzat, és a dir, amb la llegenda en català: "ATENCIÓ, avançaments perillosos". Haurem d'arribar a pensar que tenia raó el qui va inventar el refrany que diu que "qui no brama no mama".

- Dins aquest mes han estat asfaltats una sèrie de carrers de dins la vila. Per primera vegada han estat asfaltats els carrers Mirador, Mestre Rosselló i fons dels de Llevant i Antoni Oliver, i una altra sèrie (Major, tot el Llevant, de S'arreal, Ramon i Cajal, Zorro, etc.). Com pronosticaven els *profetes locals* el Pla de Vies i Obres del 85 s'ha duit a terme tres setmanes abans de les eleccions.

- Poc temps després d'haver-se asfaltat els carrers de l'ensanxe va passar per allà un camionarro de més de 15 mts de llarg carregat amb una pala mecànica, i com que trobas un pou de claveguera sense tapadora va haver de fer maniobres, rompent amb el seu per un cap d'acera i alçant un bon troç d'asfalt.

- Darrerament un grup de joves santjoaners (alguns dels quals formaren part d'un altre grup que fa uns 15 anys les pegà la mateixa brusca) les ha pegat per visitar coves de la nostra contrada. Primerament entraren dins la d'En Nyico (a la vessant Nord del Puig de Bonany, a l'indret de Son Fluixà) i després a la d'En Groc (davall les cases de Can Tochores, a la vessant Sud de Bonany, prop de Vilafranca); la llegenda diu que les dues s'atravessan i que tot el puig està foradat de coves per davall. Diu una llegenda que fa molta estona un ca va ser amollat dins la cova d'En Groc, i va sortir a l'altre banda de Bonany (davall la d'En Nyico) ple d'esquerrinxades.

- Aquest mateix grup, una altre dia, i com que el poble les quedàs petit, anaren a la cova de Sa Campana (aprop de Sa Calobra i davall el Torrent de Pareis) que és una de les més grans de Mallorca i la de més profunditat dels Països Catalans: des de l'entrada fins el cap d'endins hi ha un desnivell de més de 300 mts.

- Els al.lots de l'escola (cicle mitjà) també se passegen. Els de 3er, 4art i 5è, dia 27 anaren al puig de Bonany a peu: Cova d'en Nyico, Ermita de Bonany, repetidor de radiotransmissió abandonat,

Son Conill... Dia 29 els alumnes de segona etapa de Sant Joan visitaren les instal·lacions militars del Puig Major.

- Dia 13 a l'horabaixa els alumnes de 1er, 5è i 8è passaren la corresponent revisió mèdica al Centre Mèdic de Sant Joan.

- Les apostes estan en marxa. Al bar *Es Centro* hi ha una "porra". La gent ha posat messions sobre els regidors que cada grup polític aconseguirà col·locar dins l'ajuntament a les properes eleccions municipals. Quan es va precintat la capsa que conté les apostes (el dia que va començar la campanya, 23-05-87) anaven davant UM i AP.

- Els lladres ens han tornat visitar: aquesta vegada ningú ha trobat a faltar res, però la matinada de dia 23 hi va haver gent que va sentir corredissa pel corral, cans que lladraven, i fins i tot a *Can Tronca* intentaren forçar una porta per entrar. Com hem dit a altres *Mel i Sucre*: això no pot acabar bé mai.

- A les zero hores del dissabte dia 23 va començar oficialment la campanya electoral per les eleccions del 10 de juny, a Ciutat tots els líders polítics es deixaren veure aferrant cartells per les parets, a la vila tot va continuar igual. Això sí, varen ser col·locades les tanques de fusta per aferrar-hi els pesquins. Com anècdota podem comptar que el primer partit que va fer ús d'aquests espais (el CDS) va veure amb sorpresa que lo endemà dematí els cartells de la plaça d'*Es Centro* havien desaparegut; consultada l'autoritat competent es va poder aclarir: el regidor d'interior (desconeixent que s'havien aferrat cartells d'enguany) va mandar fer netes les tanques dels papers vells, perquè no fessin mala planta. Com és de suposar, una vegada enterat de la malifeta va presentar les seves disculpes als encarregats de propaganda del partit en qüestió.

- Diumenge dia 24 va tenir lloc el Semi-Marathon Sant Joan. Els altaveus de l'església ens ho recordaren tot el dematí. Hi va haver molta participació, tant de la vila com externs, i s'entregaren molts de trofeus. També passaren corredors de bicicleta.

- Encara que oficialment l'ajuntament no en sàpiga res es segueixen duent escobreríes al futur camí que anirà desde Consolació al camp de futbol.

- Pareix ser que per obra i gràcia dels responsables del nostre Ajuntament, Sant Joan ha tornat 10 anys enrera, culturalment parlant. Fixau-vos en l'encapçalament de les paperetes de les votacions, hi han posat *San Juan* en comptes del nom real, que com tots sabem és Sant Joan.

- Dia 30 de maig va fer 10 anys que el sindicat pagès *Unió de Pagesos de Mallorca* va poder veure legalitzats els seus estatuts, l'any 1976, poc temps després d'haver mort el Generalíssim. Ho posam a aquesta secció perquè la primera presentació en públic del sindicat (novembre de 1.976) es va fer a Sant Joan, i dos dels pagesos fundadors de la U.P.M. eran i són santjoaners: L'amo'n Pep Estelrich (Turricano), i en Bartomeu Miralles (Sope). Actualment dins la Comissió Permanent de la U.P.M. encara hi ha presència santjoanera, el mateix l'amo'n Pep i en Joan Sastre.

- El dematí del diumenge dia 31 va ser inaugurada oficialment la bàscula de la Cooperativa. El Rector de la vila va fer la bendició, i va venir de Ciutat el *Director General d'Agricultura* Manolo Rotger, que juntament amb el President de la Cooperativa Gabriel Company, i el batle de la vila J.B. Mesquida introduïren la primera fitxa a l'aparell pesador automàtic. Aquest aparell va fer patent que damunt la plataforma de la bàscula hi havia 5.050 kgs de carn humana.

- Per la vila es va sentir dir que dijous dia 27 Adolfo Suarez (un temps President del Govern espanyol i actual líder del C.D.S.) faria una visita al nostre poble, al final no va venir. El desencís va ser gross.

- Dia 31 a les nou del vespre hi va haver *miting* del P.S.M. a la Casa de Cultura. Parlaren Joan Sastre, candidat a l'ajuntament, i Sebastià Serra, Joan Mayol i Josep Estelrich, candidats al Parlament. Va venir la Televisió Balear a filmar, i en acabar hi va haver un poc de refresc pels assistents. S'espera que els mitings restants es facin el cap de setmana abans de dia 10, però a l'hora de tancar la present edició de *Mel i Sucre* encara no se sap quin dia ho façan cada un dels partits.

- Recordam al nostres lectors que dia 10 en anar a votar se trobaran amb tres urnes: Per l'ajuntament (sobre blanc), per la Comunitat Autònoma (sobre carabassa), i pel Parlament d'Estrasburg (sobre blau).

- A finals de mes les tanques col·locades a la plaça d'*Es Centro* (per aferrar-hi la propaganda electoral) varen tenir una topada amb una sèrie de pocavergonyes que es dedicaren a espenyar-les ben espenyades. Esperem que aquests actes vandàlics no proliferin dins el nostre poble.

Ajuntament

Resum de les Sessions Extraordinàries celebrades els dies 6, 12 i 30 de maig de 1.987.

PLE EXTRAORDINARI DE 06-05-87

La Sessió va començar a les nou i mitja del vespre, no va assistir el regidor Arnau Gayà Mayol.

1.- Lectura i aprovació, si pertoca, de l'esborrall de l'acta de la sessió anterior.-

Va ser aprovat per unanimitat l'esborral del ple celebrat el 2-04-87.

2.- Sol·licitud de Cooperació tècnica total per la redacció de projectes pel Pla d'Obres i Serveis de 1.987.-

Va explicar el batle que el C.I.M. posa el seu equip de tècnics a disposició dels ajuntaments que així ho sol·licitin. D'aquesta manera, la redacció de projectes tindrà un cost mínim.

Després d'un intercanvi d'impressions, es va acordar sol·licitar del C.I.M. Cooperació tècnica per a la redacció dels següents projectes: Xarxa d'abastiment d'aigua potable, asfaltat del camí d'Hortella Vell, asfaltat del camí de Sa Bastida, aixaplada del camí d'En Picà, aixaplada i asfaltat del camí que va desde el Molí d'Aigua fins al camí d'Horta.

Aquests dos darrers a proposta de Gabriel Company.

El batle va comentar que segurament el C.I.M. just en tendria en compte un o dos, però va afegir que no era de més posar-n'hi a bastament.

3.- Aprovar el Compte General del Pressupost de 1.986.-

Es tractava de donar el vist-i-plau definitiu a les xifres corresponents a l'exercici 1.986.

El batle va creure oportú que la corporació actual no deixàs aquesta feina a la que es formarà arrel de les eleccions del 10 de juny.

Resumint al màxim va quedar d'aquesta manera:

Despeses:

Pagaments líquids:.....19.920.502'-

Pendent de pagament:..... 3.765.058'-

TOTAL despeses:.....23.685.560'-

Ingressos:

Ing. líquids+caixa a 1-1-86:.....23.824.336'-

Pendent de cobrament:..... 3.066.347'-

TOTAL ingressos:.....26.890.683'-

Existència a caixa a 31-12-86:

TOTAL E.caixa 31-12-86:..... 3.903.834'-

Va ser aprovat per unanimitat.

4.- Aprovar el Compte d'Administració del Patrimoni de 1.986.-

Aquest compte justifica les altes i baixes de bens propietat de l'Ajuntament (finques, mobiliari, immobles, terrenys...).

Igualment que el punt anterior el batle va proposar que aquest compte fos aprovat per la corporació actual, i no deixar-ho per després de les eleccions. Va ser examinat, i aprovat per unanimitat.

5.- Aprovar el Compte General del Pressupost Extraordinari dels camins de Consolació i Els Calderers.-

Aquestes eren dues obres que es varen fer dins l'any 1.972, no obstant això s'arrastrava una partida de doblers dins el Pressuposts, corresponent a petites quantitats que ja no es podran cobrar. Vist això es va proposar al ple eliminar def

pressepost les partides corresponents a aquestes quantitats. Es va aprovar per unanimitat, de manera que el compte va quedar cancel·lat.

6.- Aprovació del Compte General del Pressupost Extraordinari del Camí de Son Baró.-

Aquesta obra es va realitzar l'any 1.979, de manera que és el mateix cas que al punt anterior. També es va aprovar el compte, deixant-lo cancel·lat.

7.- Aprovació de les Normes de Règim Intern del Casal de Cultura.-

El regidor de Cultura va presentar un esborral de les Normes de Règim Intern que segons ell haurien de regir el funcionament de la Casa de Cultura.

Hi va haver sis vots a favor de les Normes tal com es varen presentar. Joan B. Mesquida, Carles Costa, Joan Matas, Joan Barceló Matas, Guillem Gayà, i Francesc Bover.

Joan Sastre, Gabriel Mora, i Gabriel Matas opinaren que, a un mes de les eleccions, el tema s'havia de deixar damunt la taula, i que el nou Consistori ho arreglas a la seva manera.

Gabriel Company va votar per la constitució d'un Patronat.

8.- Adjudicació dels locals de la Casa de Cultura.-

El regidor de Cultura va donar compte de la reunió amb els representants de totes les entitats locals amb dret a local-oficina dins la Casa de Cultura, i va explicar que a proposta de Gabriel Company, l'adjudicació dels mateixos s'havia fet per sorteig, i va quedar de la següent manera:

- Local No. 1 - Penya Motorista.
- Local No. 2 - Penya Ciclista.
- Local No. 3 - Club de Futbol.
- Local No. 4 - Centre Cultural.
- Local No. 5 - Societat de Caçadors.
- Local No. 6 - Obra Cultural Balear.
- Local No. 7 - Club de Voleibol.

Pujant al primer pis, i recorreguent el passadís on hi els locals, el número 1 correspon al primer entrant a ma esquerra, i el 7 al darrer sortint.

El regidor de cultura va informar que hi ha entitats que ja utilitzen el local, i altres que encara no l'han començat a emprar.

Gabriel Company va fer una consulta sobre el sistema de funcionament de la casa, i el batle va respondre que segons s'havia acordat a un ple anterior ell va cercar una persona que sen pogués cuidar fins a la concessió definitiva.

9.- Aprovar el Pressupost General per 1.987 i la relació de llocs de treball amb aplicació del nou règim retributiu.-

Aquest punt constava de dues parts:

*A) El batle va informar que enguany el pressupost es veu bastant augmentat en relació a altres anys, l'explicació d'això està en els mes de 18 milions corresponents al projecte de la Casa de Cultura, i als aprop de 14 del Pla de Vies i Obres. Així, el pressupost de l'Ajuntament de Sant Joan per 1.987 s'acosta als 50 milions de pessetes.

El pressupost es va aprovar per unanimitat (per un total d'uns 54 milions de ptes.), i els interessats en estudiar les quantitats que hi figuren ho podran fer a la *Memòria Municipal*, que segurament serà repartida dins els primers dies del mes de juny, un poc abans de les eleccions del dia 10.

El batle va explicar que era molt elevat degut a que hi figuren unes quantes obres de certa envergadura.

J.Sastre va fer notar al grup majoritari que aquest pressupost conté projectes d'obres sobre les quals no s'havia parlat mai en presència de tots els regidors.

G.Mora va demanar si se compliria l'acord de ple d'aplicar Contribucions Especials a certes obres d'asfaltat.

G.Company va fer una consulta sobre una quantitat del pressupost, que li va ser aclarida per l'assessor jurídic Rafel Bauzá.

*B) Segons una nova llei cada any s'ha d'aprovar la relació de personal que ha de fer feina per l'ajuntament durant l'any, i les seves retribucions. A la vila pareix ser que no s'ampliara la plantilla, i les despeses totals de personal pujaran uns 4.962.000 ptes.

10.- Aprovar el Projecte de Remodelació de la Plaça d'es Centro i el Plec de Clàusules Econòmic-Administratives de la contrata.-

Aquest va ser el punt més conflictiu del dia, i un dels més discutits dels darrers quatre anys.

El grup majoritari va proposar un nou projecte de remodelació de la plaça actualment enomenada "*Plaza de franco*". El projecte estava signat per Llorenç Gili, i era totalment distint al que s'havia aprovat en sessió plenària de dia 25 de gener, signat per l'arquitecte Miquel Sastre, natural del nostre poble. Per acabar-ho d'arreglar va resultar que cap dels regidors de l'oposició tenien coneixement d'aquest nou projecte, que el grup majoritari pretenia aprovar i concedir l'obra per urgència el mateix dia.

Passat el tema a consulta hi va haver les següents intervencions:

- Joan Sastre va comentar que era el primer moment que tenia coneixement del nou projecte, i va opinar que aquest contemplava una remodelació total de la plaça, al contrari de l'aprovat inicialment al ple del mes de gener, que se limitava a un adecentament de la plaça mantenint la mateixa estructura actual. Per aixó i pel cost de l'obra (uns 9 milions de ptes.) va ser de l'opinió d'estudiar-ho amb més deteniment i fora presses. Va proposar deixar-ho damunt la taula fins passat dia 10 de juny.

- Gabriel Company va fer uns comentaris sobre qüestions tècniques (Va proposar llevar uns escalons d'enmig de la plaça); Gabriel Mates va ser de la mateixa opinió.

- Gabriel Mora també va comentar que era el primer pic que veia el projecte, i va opinar que el despreciar l'avantprojecte del primer era un mal fet que es feia a un arquitecte santjoaner. "Aquesta política de en dos minuts de veure un projecte '*o lo tomas o lo dejas*' no és pròpia d'un ajuntament democràtic, aixó és una dictadura", va dir Gabriel Mora dirigint-se al grup majoritari.

Seguidament hi va haver quatre tirades entre aquest darrer regidor, el batle i el regidor de cultura, que va dir que se considerava tan intel·ligent com per en dos minuts d'observació poder-se fer una idea de com quedaria la plaça acabada.

Passat el punt a votació, va ser aprovat el projecte, el plec de condicions econòmic-administratives, i l'autorització al batle per la concessió de l'obra per la via d'urgència. Tot aixó amb sis vots a favor (els cinc regidors actualment per U.M. i Francesc Bover) i quatre en contra (G.Company, G.Mora, G.Matas, i J.Sastre).

De totes maneres Gabriel Mora va demanar una còpia del projecte, i quinze dies de plaç per mostrar-ho a un mestre d'obres que estava interessat en realitzar l'obra.

11.- Aprovar la primera fase del Club d'Esplai i Permanència per la Tercera Edat. i Plec de Clàusules Econòmic-Administratives de la contrata.-

El batle va donar lectura a uns escrits del *Consell Parroquial de Pastoral* i de l'*Associació Local de Tercera Edat*. Seguidament va informar que el C.I. havia concedit una subvenció de cinc milions per la realització de l'obra, però per poder rebre la subvenció l'obra ha d'estar adjudicada, i per poder-la adjudicar hi ha d'haver una partida de doblers consignada al pressupost. L'assessor jurídic va informar que el pressupost de 1.987 estava molt estirat, i que si no es treien doblers de qualque banda aquesta partida no se podria consignar.

El batle va passar la paraula al regidor d'obres, que va voler insinuar que entre els descomptes que podria fer l'empresa que fa les obres d'engrandir el ce-

mentiri i la plaça segurament se podrien estirar aprop de dos milionets, que podrien servir per això. Aquí hi va tornar haver un moment de tensió, Gabriel Mora va dir al regidor d'obres que no mesclés ous amb caragols, i que no tocàs la plaça, ja que encara no estava adjudicada, de manera que no se poria saber mai si hi hauria algún descompte per part de l'adjudicatari.

Carles Costa va demanar a l'assessor jurídic la seva opinió sobre la manera de no deixar perdre la subvenció, i aquest va donar una àmplia explicació damunt el tema.

A instàncies de G.Company el batle va informar que hi havia fins a dia 31 de desembre d'enguany per adjudicar l'obra.

Es va passar el punt a votació i es va aprovar el punt per vuit vots a favor, una abstenció (J.Sastre) i un vot en contra (G.Mora, que va creure més oportú deixar-ho al proper ajuntament).

La sessió va acabar quan eran aprop de les onze i mitja del vespre.

PLE EXTRAORDINARI DE DIA 12-05-87

La sessió va començar a les 9 i mitja del vespre, no assistiren Francesc Bover, Joan Barceló Matas, Arnau Gayà Mayol i Gabriel Matas Mas.

Just hi va haver dos punts a l'ordre del dia:

1.- Designació del personal de les meses electorals.-

Cumplint el que mana la Llei Electoral vigent, l'ajuntament va designar les següents persones:

DISTRICTE 1 (CASA DE CULTURA)		
	Titular	Suplents
President	Joan Matas Gayà	Ernest Miró Esquirol Maria Dolors Morell Quadreny
Vocal 1er.	Joan Bauzà Mas	Amador Bauzà Matas Maria Bauzà Munar
Vocal 2on.	Ma.Carme Sastre Joan	Margalida Sastre Joan Joan Sorell Jaume
DISTRICTE 2 (CAMARA AGRÀRIA)		
	Titular	Suplents
President	Magdalena Galmés Matas	Magdalena Galmes Antich Antonia Julià Moreno
Vocal 1er.	Bartomeu Bauzà Jaume	Antoni Bauzà Joan Joan Bauzà Matas
Vocal 2on.	Bartomeu Bou Vaquer	Miquel Company Jaume Ant. Carles Costa Bauzà

2.- Aprovar el plec de condicions Econòmic-Administratives per l'asfaltat del camí de Son Roig.-

L'execució del projecte costarà 4.825.170 ptes., de les quals el Pla de Vies i Obres de 1.987 en posarà 3.860.136, i la resta serà aportació de l'ajuntament amb una part de contribucions especials (segons acord d'un ple anterior).

Es va acordar per unanimitat aprovar el Plec de Clàusules Econòmic-Administratives, i declarar la *raó d'urgència*, facultant al batle per fer la contractació directa de l'obra.

Esgotats els punts de l'ordre del dia, es va donar el ple per concluit, quan eran les onze del vespre.

PLE EXTRAORDINARI DE DIA 30-05-87

Va començar el ple a la una del migdia (era dissabte). No varen assistir Francesc Bover, Carles Costa i Arnau Gayà. Joan Sastre, Gabriel Company i Joan Barceló Matas varen arribar quan ja havia acabat el Ple (va durar uns 10 minuts), de manera que es va celebrar amb assistència mínima de quòrum.

Altres vegades no més hi va haver dos punts:

1.- Lectura i aprovació si pertoca dels esborralls de les actes de les Sessions Extraordinàries celebrades els dies 6 i 12 de maig.-

S'aprovaren els esborralls de les dues actes fora cap emperò per part dels assistents.

2.- Aprovació de la primera fase de l'edifici Club d'Esplai i Permanència de la Tercera Edat i aprovació del Plec de Clàusules Econòmico-Administratives.-

Aquest tema ja es va tractar al punt número 11 del Ple de dia 6 de maig. S'ha redactat una primera fase del projecte, que puja un total d'uns 5.540.000 ptes, d'aquesta manera l'ajuntament just ha de consignar al pressupost el pico que passi dels 5 milions; consultat l'assessor jurídic, va informar que era possible fer la maniobra.

El punt va ser aprovat per assentiment.

I fora més temes a tractar, va acabar la sessió uns 10 minuts després d'haver començat.

Joan Sastre Joan

NOTÍCIES LOCALS DE DARRERA HORA

- Com sol passar cada vegada que hi ha eleccions, els rumors surten al carrer, i circulen de boca en boca. Aquesta vegada li ha tocat rebre a l'ajuntament actual, i possiblement pagui les conseqüències l'ajuntament entrant:

1er. rumor.- Se diu que hi ha un plet posat a l'ajuntament per l'*affaire* dels projectes (dos) de la plaça d'*Es Centro*.

2on. rumor.- També es tracta d'un plet, en aquest cas, referent al fet del cementiri. Pareix ser que hi va haver certa destrossa de taulons, i se diu per la vila que ara degut a que l'empresa adjudicatària no podrà entregar les obres abans de dia 10 (com havia exigit l'ajuntament), de manera que passen pena de no poder cobrar.

- Segons un estudi-enquesta no molt seriosa s'han donat els següents resultats: 4 regidors el C.D.S., 2 per U.M., 2 del P.S.M. i 1 d'A.P.

- Una altra enquesta un poc menys seriosa realitzada per la secció d'estadística del *Gabinet d'estudis socio-polítics* (empresa especialment contratada per la casa de la vila) la composició del futur Consistori serà la següent: P.S.M. tres regidors, U.M. tres regidors, i les altres tres candidatures (C.D.S., P.D.P. i A.P.) un regidor per cada un. Envant i pets!

"PERRUQUERIA M. M. S. 1936"

Vares néixer en primavera
a dins el mes de les flors
al bressol dels nostres pares
a on trobares repòs.

Ells, esclatant d'alegria
segur que varen gaudir
després de dos nins venir
nasqué el teu cosset, Maria.

En els teus deu anys d'edat
deixondida i trapassera
vares anar de feïnera
per guanyar un dobler a Ciutat.

I allà vares començar
veient sa teva cosina
fer de perruquera fina
i per s'ull dret te va entrar.

A monpare suplicava
"Ai, monparet per favor"
guanyaré més d'un velló,
però ell no l'escoltava.

Insistent cada moment,
jo vull esser perruquera
no duies altre quimera
vengués d'on vengués el vent.

Fins que un dia te digué:
"i que ho tens ben pensat?"
Sí! ho tenc tot ben arreglat,
allà a Ciutat n'aprendré.

Veres obert el cel blau
quan te varen dir sí
a Na Francisca ho vares dir
quedant a Ca'l tio Pau.

Allà amb sa teva cosina
tot just vares començar,
ella és qui te'n va ensenyar
enc que fossis una nina.

L'antiga perruqueria
de sa plaça d'es mercat
allà tragueres treball
i el teu somni, dia a dia.

El mil nou-cents trenta sis
l'any que estallà el Moviment
allà va aprendre rabent
el curset del seu "encís".

L'ensenyança li costava
trenta duros cada mes
tres mesos fent un excés,
sa lliçó ja li bastava.

Cinquanta un anys d'història
al servei dels demés
és digna de fer memòria
feinejant sempre un excés.

L'elogi que jo vull fer
és per una germana meva
que fent feina a dins ca seva
ha volgut sempre fer el bé.

Va començar joveneta
a l'edat de catorze anys
cercant sempre els seus viarany
ferms de perruquereta.

Sa primera perruquera
fou ella dins Sant Joan
tant si petita com gran
ha exercit l'art, son quimera.

Amb gust sempre fent la feina
i ganes de fer un dobler
sempre ha tengut un quefer
enc que fos pesada l'eina.

Tall de cabells encertats
tant pels homes com les dones
fent amb gràcia els moldejats
i en pentinats coses bones.

Ones a l'aigua marcades
després el tirabussons
tenyits i decoloracions
permanents ben arrissades.

treballares fora mides
ensenyares les demés
tres mosses, tres Margalides
en un any, per pocs doblers.

Darrerament Na Maria
llavors dues nines més
sempre amb afany i energia
per l'art i no per res més.

I al carrer del Sol, ca-nostra
allà a on se va establir
i d'on no ha volgut fugir
és ca seva i és ca vostra.

Ara, als seixanta-cinc anys
vull fer-li breu recordança
que Déu l'ompli de gaubança
i endolcesqui els seus afanys.

Jo, com a parroquiana
te desig salut i sort
ben estar i dolç conhort
essent la teva germana,
t'ho desig amb tot el cor.

EXPLICACIÓ. Aquest joc es juga de la següent manera: S'agafa un bon tassó agigua i és comença a llegir primer una frase, qualsevol, de la casella num- I, després una de la num- II, després de la III i després de la IV, en acabar es torna a començar per una casella qualsevol de les del num- I. I així fins a l'infinít ...

I	II	III	IV
Estimats col·legues	la realització dels deures del programa	ens obliga a l'anàlisi	de les condicions financeres i administratives existents
Per altra banda	la complexitat dels estudis dels dirigents	compleix un rol essencial en la formació	de les directrius de desenvolupament per al futur
Així mateix	l'augment constant en quantitat i en extensió de la nostra creativitat	ajuda a la preparació i a la realització	de les actituds dels membres de les organitzacions cap als seus deures
Nogensmenys no oblidem que	l'estructura social de l'organització	garanteix la participació d'un grup important en la formació	de les noves proposicions
D'igual manera	el nou model de l'activitat de la organització	compleix deures importants en la determinació	de les direccions educatives en el sentit del progrés
La pràctica de la vida quotidiana prova que	el desenvolupament continuat de diferents formes d'activitat	facilita la creació	del sistema de formació de quadres que correspongui a les necessitats
No és indispensable argumentar el pes i la significació d'aquest problemes, ja que	la garantia constant, la nostra activitat d'informació i de propaganda	obstaculitza l'apreciació de la importància	de les condicions de les activitats apropiades
Les experiències riques i diverses	el reforçament i desenvolupament de els estructures	ofereix un assaig interessant de verificació	del model de desenvolupament
L'afany d'organització, però sobretot	la consulta amb els nombrosos militants	exigeix la presició i la determinació	del sistema de participació general
Els principis superiors ideològics	l'inici de l'acció general de la activitats	implica el procés de reestructuració i modernització	de les formes d'acció

B E S T I A R I S . -

S'ha arribat al bestiari num 50, la sèrie més llarga apareguda al llarg de la història del Mel i Sucre. Han col.laborat en la seva elaboració Joan MOratinos Jaume, Joan Morey Company, Josep Roig Bauzà, Cosme NIGorra Fiol i altres.

Aquests 50 articles han volgut esser un intent d'aproximació a la conducta humana i animal. Basant-se en estudis científics, contarelles i coneixements populars, els autosrs ens introdueixen dins un món una mica desconegut, ens acosten a unes característiques de conducta humana o d'espècies animals que per circumstàncies de l'atzar han estat en contacte més o manco directe amb l'home mediterrani.

Alguns articles tracten d'una espècie concreta, i per això a la relació de més avall, darrera el nom de l'animal hi figura la nominació científica, així darrera òliba- Tyto alba. Altres bestiaris resumeixen característiques d'un parell d'espècies semblants o relacionades d'alguna manera (per exemple la rata traginera, la rata de claveguera, la rata cellarda,..) i per lo tant a la relació, darrera cada nom hi figuraran els científics corresponents. Altres articles, i per la convergència de característiques, tracten d'espècies diferents (inclús gèneres), per això darrera posa varis (per exemple la rata-pinyada). Finalment hi ha bestiaries que parlen de l'home, i per això posa " no classificat "

Perquè els 50 bestiaries poguessen sortir a llum, a més de la feina dels autors, s'han hagut de consultar els següents llibres:

- Rèptils i amfibis de les Balears, Joan Mayol, Ed Moll- P.M. 1.985
- Els aucells de les Balears, Joan Mayol, Ed. Moll Palma Mall-1.978
- Els mamífers de les Balears, J.A. Alcover, Ed. Moll-P.M. 1.979
- Costumari Català, Joan Amades, Salvat S.A. Barcelona - 1.983
- Rondalles Mallorquines d'En Jordi des Racó, Ed. Moll
- Diccionari Català Valencià Balear- Alcover- Ed. Moll -1979
- Cançoner Popular, Rafel Ginard, Ed Moll- Palma Mallorca- 1.967
- Gran Enciclopèdia Catalana, Barcelona - 1.979
- Guía de campo de los insectos de España y de Europa,
Michel Chinery, OMEGA, Barcelona- 1.980
- Guía de campo de las aves de España y Europa, OMEGA, Barcel-1.982
- Guía de los mamíferos de España y Europa, OMEGA, Barcelona- 1.978
- El mundo submarino, Jacques Yves Cousteau, 1.973
- Fauna Ibérica y Europea, Félix Rodríguez de la Fuente, Salvat, 1.975
- Cuadernos de campo, Félix Rodríguez de la Fuente, Ed. Marín- Bar- 78

- Aucells esquius, Janer Manila, Miquel Rayó, Ed. MOLL- 1.979
- Guia de campo de los anfibios y reptiles de la península Ibérica,
Javier Andrada, OMEGA 1.980
- Los pájaros, Mitchell Beazley Ed. BLUME 1.977
- El mundo de la naturaleza- 7 volúmens , diferents autors, Seix i Barral, Barcelona- 1.968
- La Naturaleza (Vertebrados - Invertebrados), Vicente Muedra, Ediciones Jover S.A. Barcelona 1.975
- El gran libro de la naturaleza, Selecciones del Reader's Digest-84
- Atlas del mundo animal, Selecciones del Reader's Digest, 1.977
- Ciencias naturales, Verdú- L. Mezquida, ECIR Valencia- 1.961
- Mortadelo y Filemón (Col. lección). Ed. Bruguera- Barcelona
- Revista Natura (diferents números)
- Historia natural- Zoologia- Ed. Carroggio, Barcelona 1.980
- El mundo de la naturaleza- Ed Océano S.A. Barcelona 1.978

RELACIO DELS 50 BESTIARIS

Num	Títol	MEL I SUCRE NUM	Mes	Any
1	- S'ase (Equus asinus)	15	Setembre	1.981
2	- Es porc (Sus scrofa)	16	Octubre	1.981
3	- Es moix (Felis catus)	17	Novembre	1.981
4	- S'indiot (Meleagris gallopavus)	18	Desembre	1.981
5	- Homo sapiens (no classificat)	19	Gener	1.982
6	- Es ca (Canis familiaris)	20	Febrer	1.982
7	- Sa rata . Ratolí domèstic (Mus musculus) . Ratolí de camp (Apodemus sylvaticus) . Rata traginera (Rattus rattus) . Rata de claveguera (Rattus norvegicus) . Rata cellarda (Elyomis quercinus)	21	Març	1.982
8	- Sa cabra i es boc (Capra hircus)	22	Abril	1.982
9	- S'abella (Apis melifica, sobretot)	23	Maig	1.982
10	- Una puça (Pulex irritans)	24	Juny	1.982
11	- Es dragó (Tarentola mauritanica)	25	Juliol	1.982
12	- Sa gallina i es gall (Gallus gallus)	26	Agost	1.982
13	- Sa mosca (Musca domestica)	27	Setembre	1.982
14	- Sa serp . Serp d'aigua (Natrix maura) . Serp de garriga (Macroprotodon cucullatus)	28	Octubre	1.982
15	- Homo sapiens politicus (no classificat)	35	Maig	1.983
16	- Sa formiga (varis)	41	Novembre	1.983

17	- Dona sapiens vulgaris (no classificat)	42	Desembre	1.983
18	- Un bou (Bos taurus)	43	Gener	1.984
19	- Un calàpot (Bufo viridis)	44	Febrer	1.984
20	- Geneta (Genetta genetta)	45	Març	1.984
	Mart (Martes martes)			
	Mostel (Mustela nivalis)			
21	- El dimoni (Luciferus satanica)	50	Agost	1.984
22	- Un çaragol (Helix aspera, sobretot)	52	Octubre	1.984
23	- Un òliba (Tyto alba)	53	Novembre	1.984
24	- Es cuc i sa cuca (varis)	54	Desembre	1.984
25	- Homo vulgaris progre (no classificat)	57	Març	1.985
26	- El colom (Columba livia, sobretot)	58	Abril	1.985
27	- Escarabats (varis)	59	Maig	1.985
28	- El conill (Oryctolagus cuniculus) i la llebre (Lepus capensis)	60	Juny	1.985
29	- El moscard (Culex pipiens, sobretot)	61	Juliol	1.985
30	- La balena (del gènere balaena en general)	62	Agost	1.985
31	- El cavall de serp (Mantis religiosa)	63	Setembre	1.985
32	- Un lloro (varis)	64	Octubre	1.985
33	- Sa rata-pinyada (varis)	65	Novembre	1.985
34	- S'ànnera (Anas platyrhynchos, sobretot)	66	Desembre	1.985
35	- Es gorrió (Passer domesticus)	67	Gener	1.986
36	- Es corb (Corvus corax)	68	Febrer	1.986
37	- Es llagost (Varis)	69	Març	1.986
38	- L'eriçó (erinaceus algirus)	70	Abril	1.986
39	- L'aranya (varis)	71	Maig	1.986
40	- El cucuí (Cuculus canorus) i l'enganyapastors (Caprimulgus europeus)	72	Juny	1.986
41	- El peixet de plata (Lepisma saccharina)	73	Juliol	1.986
42	- L'escorpí (varis)	74	Agost	1.986
43	- El puput (Upupa epops)	75	Setembre	1.986
44	- El mussol reial (Asio otus)	76	Octubre	1.986
	A pesar que no aparegué com a bestiari, se'l pot considerar com a tal			
45	- La falzia (Apus apus)	77	Novembre	1.986
46	- El sebellí (Burhinus oediconemus)	78	Desembre	1.986
47	- L'anguila (Anguilla anguilla)	79	Gener	1.987
48	- El capsibo (Lanius senator)	80	Febrer	1.987
49	- La perdiu (Alectoris rufa, sobretot)	81	Març	1.987
50	- El vell marí (Monachus monachus)	82	Abril	1.987

COVA DE SA CAMPANA

Està situada prop de Sa Calobra i del torrent de Pareis. Té l'entrada a la cara nord d'un turonot de 480 m d'altària, i la cova, enfonyant-se per endins i per endins, davall la muntanya, fins un desnivell de més de 300 m des de l'entrada.

Fins fa poc temps era considerada la cova més fonda dels Països Catalans (sembla que se'han descobertes d'altres que li guanyen).

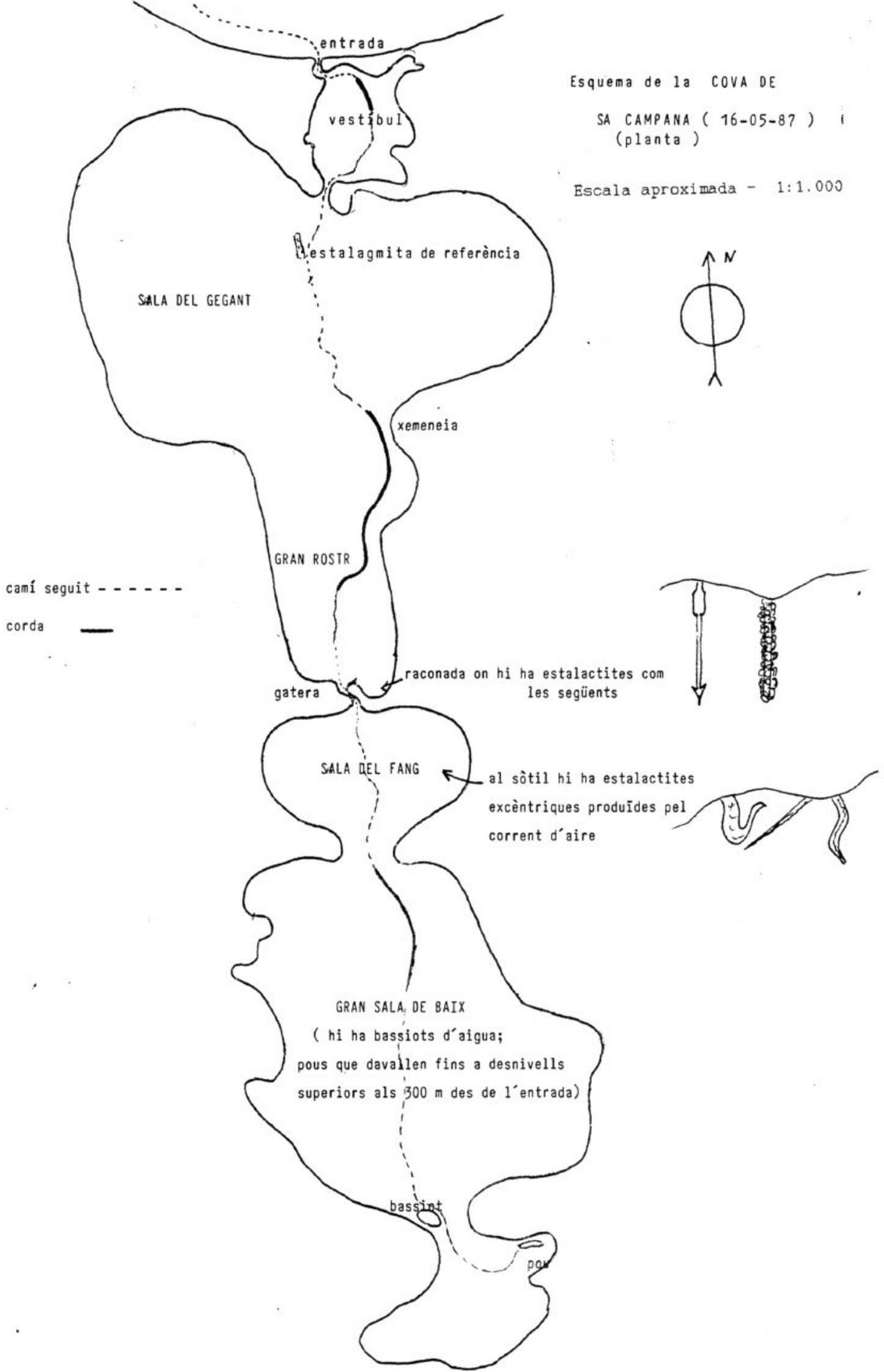
Els primers 170 m (de desnivell) se poden davallar i llavors pujar-los sense massa dificultats. Ve a ser la cova en sí: enormes sales amb estalactites i estalagmites, esboldregs de pedrotes, fang i més fang argilós (com si fos una fàbrica de terrissers). Amb 4 ò 5 cordes entre 25 i 40 m cada una, situades a llocs estratègics (més que res per no patinar) ens permetran davallar fàcilment, si ens fuig la por, fins a la sala de s'aigua, abans haurem trobat els pous que fan davallar la cova fins més de 300 m (un de 60 m i un altre més avall de 80m) i que per aficar-s'hi necessitam fer ús de tècniques espeleològiques més complicades.

Per circumstàncies de l'atzar, un grup d'una quinzena de persones (la meitat d'elles santjoaneres) fa uns 8 anys se va aficar dins la Campana. Des d'aquell moment fins a l'actualitat diferents grups de la vila han davallat a les monumentals i tenebroses sales de la cova. Passat el vestíbul de l'entrada s'han aficat dins la Sala del Gegant (té unes dimensions incalculables a l'ull), davallant pel Gran Rostr i de meu-moix per dins la Gatera han entrat dins la Sala del Fang i finalment arriben a la Sala de l'Aigua.

La darrera expedició es va fer dia 17-05-87. S'hi amollaren 9 persones.

Esquema de la COVA DE
SA CAMPANA (16-05-87)
(planta)

Escala aproximada - 1:1.000

Una Placa per a la Història

El Quart Diumenge d'enguany es va inaugurar l'anomenada "Casa de Cultura" del poble. Va venir un alt càrrec del Consell per donar solemnitat a l'acte. La seva feina consistia en estirar la cordeta que destapava una placa de commemoració del fet. Fins aquí es pot entendre, sol ser normal en aquestes ocasions fer actes semblants.

La sorpresa va venir quan tots els presents varen poder llegir el text escrit a la placa. Aquest feia referència als cinc-cents anys de la suposada "unificació d'Espanya".

Els dubtes sobre el perquè d'un text així en un acte d'aquest tipus ens feren voler fer públiques, a les pàgines de "MEL I SUCRE", unes breus reflexions.

Ens demanaren tot d'una què hi fa una placa així en un lloc com aquest. Es a dir, quina relació hi ha entre la inauguració d'una casa de cultura a Sant Joan a l'any 1987 i la commemoració dels suposats 500 anys de la "unificació d'Espanya". Aquí hi ha dues qüestions a plantejar-se: una tergiversació històrica a desmentir i el perquè d'aquesta placa.

Referent a la tergiversació històrica, dir que és un fenòmen repetit molt sovint en l'ensenyament de la història oficial. Durant els darrers dos-cents anys i, principalment, en els darrers cinquanta, aquesta visió "unificadora" de la història dels pobles d'"Espanya" ha estat empesa sense manies dins el cap dels mallorquins i de tots els pobles diferents del castellà. Per sort, sempre hi ha hagut historiadors seriosos que s'han preocupat per desmitificar aquesta història oficial al servei dels interessos centralistes. Per anomenar només dos exemples prou diferenciats d'historiadors preocupats en la vertadera història d'aquestes terres, esmentarem en Josep Melià i en Pierre Vilar, un mallorquí i l'altre francès.

Suposam que quan, els autors del text de la placa, parlen dels 500 anys de la unificació d'Espanya es refereixen al casament entre la reina Isabel de Castella i el rei Ferran d'Aragó -els Reis Catòlics-. Es sabut per tots els qui s'han interessat pel tema que aquest casament no va suposar la unificació política ni administrativa dels dos regnes. A la Corona d'Aragó i en terres catalanes les institucions que regien els ciutadans continuaren essent les mateixes de sempre, diferents de les de Castella. La vertadera unificació política i administrativa de la corona d'Aragó amb la de Castella va venir a rel de la Guerra de Successió. Els pobles de la Corona d'Aragó varen perdre la

guerra i totes les seves institucions polítiques i administratives. El dret de conquesta del guanyador, Felipe V de la dinastia francesa dels Borbons, basant-se en la línia absolutista del seu parent, el rei de França, va fer que s'abolissin tots els drets dels qui havien perdut la guerra, instaurant-se un model absolutista i centralista que, amb alts i baixos, ha durat fins ara. La guerra de successió va ser a començaments del segle XVIII, no fa encara tres-cents anys.

Una altra suposició és que la febre del "Descubrimiento" ha arribat, fins i tot, a unes terres que no hi varen tenir res a veure. No oblidem que la Corona d'Aragó va ser privada de comerciar i tractar amb les terres d'Amèrica. No va ser fins a finals del segle XVIII (l'any 1778) que els ports catalans, mallorquins i valencians varen poder enviar els seus vaixells, i la seva gent, a terres americanes. Josep Melià ho diu així: "una discriminació de tres-cents anys restava aixecada". En la mort de més del vuitanta per cent dels pobladors d'aquelles terres, sortosament, nosaltres no hi varem tenir res a veure.

Per altra banda, cada vegada és més freqüent entre els historiadors el qüestionament de la interpretació que fins ara s'ha fet del "descubrimiento". Tradicionalment, les històries europees parlen de descobriments quan s'arriba a altres terres, en canvi quan són altres pobles que arriben a terres europees parlen d'invasions. Els historiadors més objectius parlen de migracions i d'aspectes econòmics.

Algú ha dit que el text de la placa s'havia de posar per tal de quedar bé amb els qui donen les subvencions. Creim que hi ha altres maneres de quedar bé amb aquesta gent. Per exemple, un escrit que faci referència al mateix poble de Sant Joan o a les institucions mallorquines. Creim que la *Casa de Cultura* del nostre poble no ha de servir de marc per a la commemoració d'esdeveniments que, com hem vist, no s'ajusten a la realitat i que, a més, no tenen res a veure amb el Sant Joan de l'any 1987. Voldríem que, en possibles actes futurs d'aquest tipus, l'Ajuntament de Sant Joan s'assessoràs millor i no ens fes commemorar el naixement de *Don Pelayo* o d'*El Cid*.

Per tot això, voldríem proposar al nostre Ajuntament que retiràs aquesta placa i que, en cas de voler-ne posar una altra, aquesta fes referència, com hem dit, a la vertadera història, llunyana o present, del nostre poble. Com diuen, rectificar d'hora és de savis i, afegim nosaltres, persistir en els errors no és una postura pròpia de persones competents.

L'Agricultura Familiar del futur:

EXPERIMENTALMENT, ES HORÀ DE PROGRAMAR UN CANVI

Encara que no disposam d'estadístiques fiables, podem calcular que en deu anys s'hauran jubilat del 40% al 50% dels actuals pagesos, i que sols un 10% d'aquests seran substituïts per joves. S'abandonaran totes aquelles finques de poca rendabilitat, ja sia pel seu desnivell, per la pobresa del seu sòl o per la petitesa de la seva extensió; i més encara si a tals condicions negatives s'hi afageix la llunyania de les finques esmentades del punt de partida i arribada del pagès: poble rural o casa a foravila. Quan les finques de forta pendent, o molt pobres, tenen la suficient extensió i no estan massa enfora les unes de les altres (millor si no estan separades), poden ser aprofitades per pastures, ja siguin cultivades, ja siguin en alternància en la invasió de plantes llenyoses. Fins i tot, ara mateix ja veim petites finques de bona qualitat, allunyades de la casa del pagès abandonades.

La baixada del cens de pagesos es compensarà amb noves i més poderoses màquines, amb l'augment de les quarterades conrades per família, i amb un millorament complet dels sistemes de cultiu; però aquest augment de la rendabilitat es podria preveure frenat per la dispersió de les finques conrades per un mateix pagès, per la falta de capital, i per la manca de preparació cultural per assimilar les noves tècniques. Tot això exigirà en un pròxim futur una estreta col·laboració entre pagesos d'una mateixa comarca per tal d'aconseguir aquests fins primordials:

- A.- Per engrandir les finques cultivades, mitjançant el canvi de propietat, o sencillament en la permuta del conreu.
- B.- Per un millor aprofitament de les màquines grosses, podent-les emprar col·lectivament.
- C.- Per la vertadera implantació del cooperativisme en tots els sentits: producció i comercialització.
- D.- Per una més fàcil difusió dels coneixements de la nova agricultura.
- E.- Per una efectiva associació i col·laboració dins l'ambient pagès, sobretot en el terreny sindical.
- F.- Per millorar la remuneració econòmica del treball, disposar de més temps lliure, i fer menys desagradable la vida pagesa.

Però, per aconseguir aquests ambiciosos plans a no molt llag plaç, és hora ja de començar en pla experimental, amb el suport i l'assessorament de les administracions (Central i Autònoma), però mai amb la implantació obligatòria.

Els exemples que tenim d'altres parts de l'estat, en les concentracions parcel·laries, no ens poden servir de model, tant perquè a molts d'indrets han estat un fracàs, tant com per ser distinta la nostra agricultura i distints els nostros pagesos.

A Mallorca, comptam amb poca experiència: Sí, a Sa Marineta s'ha intentat agrupar unes terres, sumministrant l'aigua col·lectiva-ment, amb implantació d'uns determinats cultius, però no ha tengut una acceptació popular, tal volta per haver-se programat tot desde l'administració, d'esquena al pagés, sense consultar-lo ni informar-lo. Mai s'ha de fer així, servesqui d'exemple.

Una altre *Reforma Agrària* s'ha duit a terme darrerament, però d'una altra forma: amb la plena participació dels pagesos afectats, decidint en Assemblees, baix l'assessorament dels tècnics del *Servei d'Extensió Agrària*, i amb el suport econòmic de l'administració, arribant a la consolidació d'una cooperativa, a una agrupació real de finques, i a la transformació de cultius de secà en regadiu d'una ampla zona de conreu: és la concentració de *Son Mesquida* de Felanitx, que també pot servir d'exemple, aquesta vegada positiu.

Sí, és hora de partir a fer feina cap a una reforma agrària, desde la Conselleria d'Agricultura, però amb la intervenció i consulta dels pagesos afectats, dels seus sindicats i de les cooperatives agràries.

Junt amb la preparació d'un programa, s'ha de començar ja amb la mentalització del foraviler per anar cap a una agricultura competitiva dins el conjunt europeu. Aquesta preparació intel·lectual del pagés, que hauria de correr a càrrec dels tècnics de que disposen tant el Ministeri d'Agricultura com la mateixa Conselleria d'Agricultura, és primordial, i segurament serà per on fallarà. Perque els nostres polítics sempre han tengut fòbia al contacta amb els conradors, menys en temps electoral. Hi ha que pensar-hi el 10 de juny i recordar-ho després de les eleccions.

Aquest article ha estat publicat a la revista *Mallorca Pagesa* n.23, (març-abril de 1987), i esta signat per Josep Estelrich Mieres. (Membre de la Comissió Permanent de la Unió de Pagesos de Mallorca)

Els quatre primers

Partit Socialista de Mallorca (P.S.M.)

- 1.- Joan Sastre Joan.
28 anys, pagès, estudis universitaris (Prof. E.G.B.).
Cap de llista pel mateix partit (P.S.M.) l'any 1.983.
- 2.- Miquel Company Florit.
28 anys, Llicenciat en Geografia, no exerceix; i durant temporada d'estiu treballa a *Ibèria*.
Va ocupar el n. 10 de la llista del mateix partit (P.S.M.) l'any 1.983.
- 3.- Francisca Company Matas.
21 anys, estudiant, fa feines de temporada.
és la primera vegada que es presenta a unes eleccions municipals.
- 4.- Joan Lluís Gayà Bauzà.
34 anys, empleat de banca, batxiller superior.
és la primera vegada que es presenta per regidor a Sant Joan.

Centre Democràtic i Social (C.D.S.)

- 1.- Sebastià Florit Gayà.
41 anys, empresari, batxiller superior.
és la primera vegada que es presenta.
- 2.- Amador Bauzà Sastre.
31 anys, empleat de banca, batxiller superior.
és la primera vegada que es presenta.
- 3.- Carles Estelrich Costa.
53 anys, fa distintes feines dins el poble, estudis primaris i de comptabilitat.
és la primera vegada que es presenta.
- 4.- Gabriel Company Gayà.
58 anys, forner.
és la primera vegada que es presenta.

Unió Mallorquina-Plataforma santioanera (U.M.)

- 1.- Joan Barceló Mesquida.
54 anys, pagès, certificat d'estudis.
A les municipals del 79 va ocupar el 4rt. lloc a la llista de *Unión de Centro Democrático (U.C.D.)*, i a les del 83 el 2on. lloc a la de *Unió Mallorquina (U.M.)*.
- 2.- Francesc Bover Gelabert.
58 anys, pagès.
A les municipals del 79 es va presentar al 4rt. lloc de la llista de *Coalició Democràtica (C.D.)*, i l'any 83 va ocupar el 1er. lloc a la llista d'*Alianza Popular (A.P.)*.

3.- Joan Matas Gaya.

54 anys, pagès.

A les municipals de l'any 79 va ocupar el 6e. lloc a la llista de *Unión de Centro Democrático (U.C.D.)*, i al 83 el 5è de *Unió Mallorca (U.M.)*.

4.- Antònia Gayà Font.

63 anys, enfermera jubilada.

és la primera vegada que es presenta.

Aliança Popular (A.P.)

1.- Joan Matas Antich.

64 anys, militar jubilat.

és la primera vegada que es presenta.

2.- Gabriel Mora Mas.

46 anys, pagès.

A les eleccions de l'any 79 va ocupar el segon lloc a la candidatura de *Coalició Democràtica*, i a l'any 83 va ocupar el mateix lloc (segon) per *Aliança Popular*.

3.- Arnau Gayà Mayol.

48 anys, pagès.

Va ocupar el 3er. lloc pel mateix partit (A.P.) l'any 83.

4.- Rafel Alzamora Bauzà.

39 anys, pagès.

L'any 83 va ocupar el 7è lloc de la candidatura del mateix partit (A.P.).

Partit Demòcrata Popular (P.D.P.)

1.- Arnau Company Bauzà.

65 anys, metge jubilat (1).

és la primera vegada que es presenta.

2.- Bartomeu Payeras Florit.

31 anys, empleat de banca, estudis de batxiller superior.

és la primera vegada que es presenta.

3.- Gabriel Company Bauzà.

58 anys, pagès.

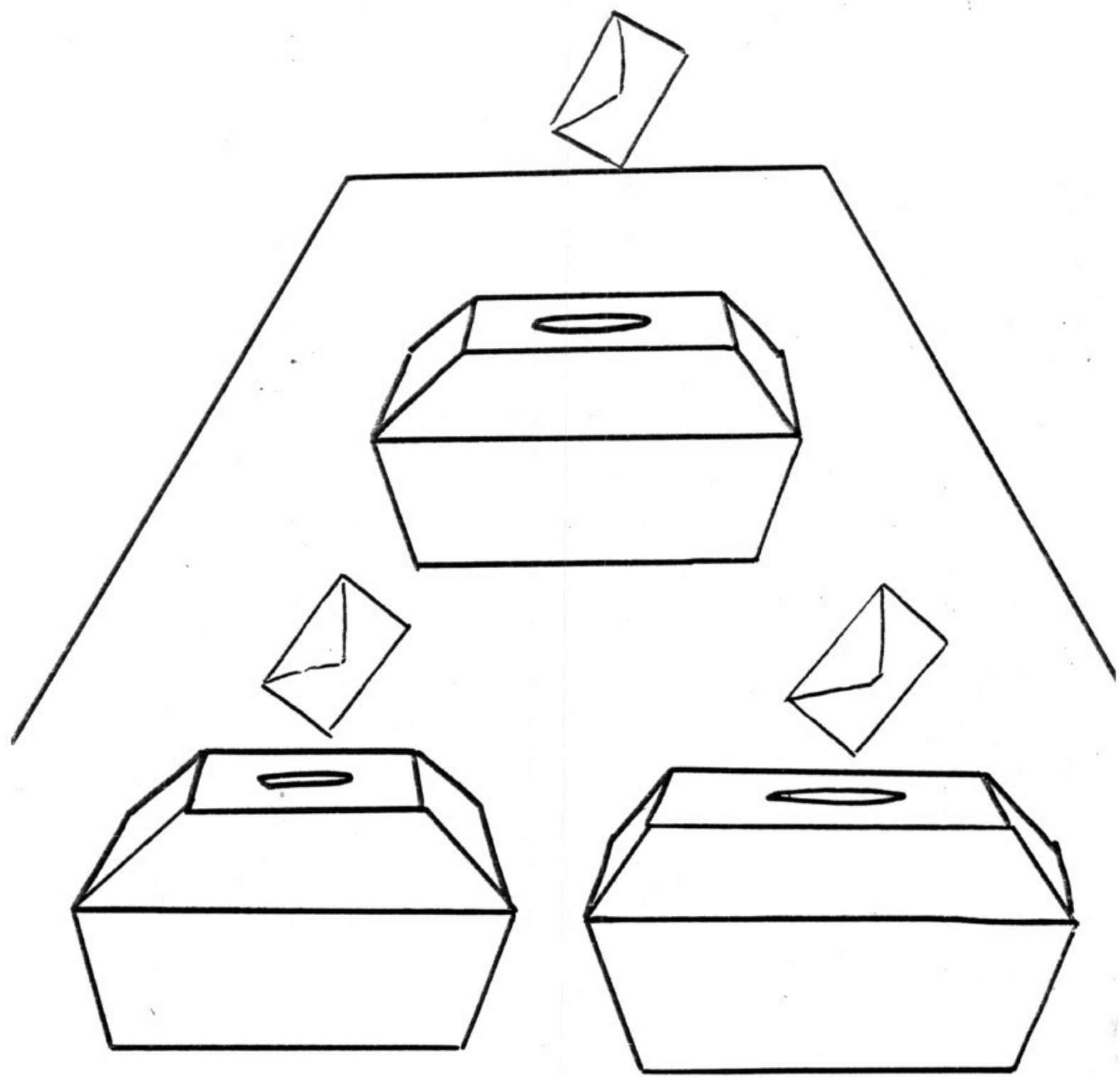
Va ocupar el segon lloc a la *Candidatura Independent* de caire progressista l'any 79, i l'any 83 va encapçalar una *Candidatura Independent* recolzada pel *P.S.O.E.*

4.- Guillem Català Nigorra.

43 anys, fuster.

L'any 79 es va presentar al 6è lloc de la *Candidatura Independent* de caire progressista.

(1) Encara que està jubilat per Insalut encara exerceix com a metge particular.

10 JUNY - 87